

ОСВІТА В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Зуєвич Оксана, науковий співробітник, Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ, Україна oksanazyevich@gmail.com

Освіта є важливою, потужною та вкрай необхідною зброєю в сучасному світі. Статус України як кандидата в члени Європейського Союзу дає нам новий поштовх до розвитку науки, культури, для більш ефективного та раціонального використання власних можливостей. Перебуваючи на цьому шляху, Україна потребує перегляду, оновлення та вдосконалення змісту освіти, особливо у часи війни.

На разі складно повною мірою налагоджувати освітній процес у закладах освіти, дошкільних навчальних закладах та вишах України, та, не зважаючи на виклики, Міністерство освіти і науки України спільно з Державною науковою установою «Інститут модернізації змісту освіти», Інститутом педагогіки Національної академії педагогічних наук України підготували Інструктивно-методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу і викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2022/2023 навчальному році.

У методичних рекомендаціях, викладено нормативне забезпечення освітнього процесу, основні аспекти організації навчання під час війни, поєднання різних форм навчання, оцінювання результатів навчання, формування громадянської позиції (Методичні рекомендації, 2022).

Початком змін у реформуванні освіти незалежної України стала затверджена у листопаді 1993 року Державна національна програма «Освіта» («Україна XXI століття»), яка мала на меті докорінно змінити систему освіти, реформувати її, починаючи з дошкільного виховання, загальної середньої освіти та завершуючи професійною, вищою та післядипломною освітою.

Суть реформи полягала у створенні нової правової та нормативної бази освіти, децентралізації та регіоналізації управління системою освіти, нових підходів до інвестиційної політики в освітній сфері, відкритості системи освіти, створення умов для безперервності освіти, запровадження варіативного компоненту її змісту (Про державну національну програму, 1993).

Початок інтеграції до Європейського союзу поклала підписана в 2014 році «Угода про Асоціацію» між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, яка мала на меті підтримувати спільні цінності, демократичні зв'язки, торгівлю, наближення економічної та політичної сфери до Європейського союзу, співробітництвом у сфері юстиції, свободи та безпеки. У статті 433 глава 23 «Освіта, навчання та молодь» угоди йдеться про розвиток співробітництва у сфері освіти, реформування системи освіти, обмін інформацією, розвиток у сфері середньої освіти, дистанційного навчання та освіти протягом життя (Угода про асоціацію, 2014).

Освіта в країнах Європейського Союзу спрямована на реальний результат навчання учнів, їхній саморозвиток, визначається як освіта протягом життя, що декларує справедливість, рівні можливості, сприяє розвитку демократичних

моральних та духовних цінностей та ідеалів, розвиває неупереджене мислення, сприяє збереженню пам'яті про історію власного народу.

Державний стандарт базової середньої освіти України на разі чітко визначає цілі, завдання, результати, уміння учнів. У ньому структуровано ціннісні орієнтири та компетентнісні підходи, спрямовані на всебічний розвиток дитини, її духовного, культурного та інтелектуального збагачення.

Отже, на сьогодні основним завданням української освіти є поєднання навчання та виховання для всебічного розвитку дитини, формування в неї демократичних цінностей у поєднанні зі збереженням історичної пам'яті нашого народу як передумова до успішної інтеграції до Європейського Союзу, а також створення умов для функціонування загальноосвітніх навчальних закладів в непростих умовах воєнного часу, забезпечення матеріально технічної бази та відповідного науково-методичного супроводу (Державний стандарт, 2020).

Список використаних джерел

1. Державний стандарт базової середньої освіти. (2020). Постанова Кабінету Міністрів України від 30.09. 2020 р., № 898 «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text>

2. Методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу в школах у 2022/2023 навчальному році. (2022). https://mon.gov.ua/ua/news/metodichni-rekomendaciyi-shodo-organizaciyiosvitnogo-procesu-v-shkolah-u-20222023-navchalnomu-roci?fbclid=IwAR1N0DvfGTWуMqYMALNL94QrE1b3iydx06pmXMlfsCoNpxZIA_peeLe1H4M

3. Про Державну національну програму «Освіта» («Україна XXI століття»). (1993). Постанова кабінету міністрів України від 03 листопада 1993 року № 896..<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/896-93-%D0%BF#Text>

4. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (2014). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text